

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Felolós szerkesztő:
Baló László
Felolós kiadó:
Bares Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

MTI BELFÖLDI HIREK

1. kiadás 1948. szeptember 21. 6 óra -- perc

Hipermangán a balesetelhárítás szolgálatában

Kü Kő/Gy/b Gá A gépkocsibalesetek közel egyharmadrészét a gépkocsivezető ittassága okozza. Régi probléma, hogyan lehetne ezt az okot kiküszöbölni.

- A Törvényszéki Orvostani Intézet, a közlekedési rendőrséggel karöltve, újszerű, rendkívül egyszerű és életveszélyes alkoholvizsgálatokat kezdett e héten - mondotta a Magyar Távirati Iroda munkatársának dr. Tamáska Lóránd, a Törvényszéki Orvostani Intézet adjunktusa.

- Kimegyünk az országutakra özzel a kis készlettel táskával - mutat az adjunktus egy aktatáska nagyságú faládérő - s egy gyors próbával meggyőződünk róla, hogy józanul vagy ittasan ül-e a gépkocsivezető a kormány mellett.

- Hogyan történik a vizsgálat?

Az adjunktus kinyitja a ládát, amelyben gömb alakú üvegedények és egy gumizacsó van. Az egyik üvegedény lila hipermangán-oldatot tartalmaz.

- A megvizsgálandó - magyarázza dr. Tamáska - bele-fúj a gumizacsóba, amelyből a levegőt beléeresztjük a hipermangán-oldatba. Ha az illető akármilyen erősély alkoholt fogyasztott, a hipermangán megpirul. Az elszíneződés mérvéből még a fogyasztott alkohol mennyiségét is meg lehet állapítani. Ezt az egyszerű módszert Hargor-féle eljárásnak nevezzük.

- Az eljárás bevezetésével - fejezi be nyilatkozatát dr. Tamáska - ki akarjuk küszöbölni az ittasság- okozta baleseteket, meg akarjuk előzni, hogy az ittasság miatt emberéletek, értékes javak pusztuljanak el. /MTI/

Szalonnás libamájpástétom 1.80 forintért

Ip KM Kő/Gy/b Gá A Konzerv- és húsipari igazgatóság a KÖZÉRTI útján legközelebb rendkívül izletes és nagy tápértékű újfajta pástétomot hoz olcsó áron forgalomba. A z újfajta pástétomnak az alapanyaga a baromfinak konzervvé való feldolgozásánál visszamaradó máj, szív- és húsrészek. Ezt az anyagot a legkiválóbb húsipari szakemberek által kidolgozott recept szerint szalonna hozzáadásával pástétommal dolgozzák fel. Az új pástétom, amely ötven százalékban tiszta libamájból készül, tíz dekánként 1.80 forintért kerül forgalomba. Ezzel lehetővé válik, hogy az izletes libamájpástétom a dolgozók asztalára is elkerüljön. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B2. kiadás 1948. szeptember 21. 7 óra 45 perc

A legkisebb falvakba is kulturát terjeszt a "tájszínház."

Zs/P/Mk Gá A Magyar Dolgozók Pártja célul tűzte ki, hogy a városi és falusi dolgozók egyaránt élvezhessék a kultúra áldásait. A kultúra terjesztésének egyik fontos eszköze a színháztársulat. Állandó színháztársulat sajnos nem léphet fel az ország minden helyiségében.

A miskolci Nemzeti Színház művészei - felbuzdulva a pécsiek példáján - tehergépkocsikon a sajtóvilági bányavidék falvaira utaznak, hogy a klasszikus és haladó irodalom legkiválóbb termékeit kivigyék a dolgozók közé.

Horváth Jenő a "tájszínház" megszervezője elmondja, hogy az előadásoknak igen nagy sikerük van. - Mikor Kazán tartottunk előadást - mesélte - nehezen indult az előadás, pedig két nap óta dobszóval hirdették, hogy hivatásos színészek játszanak a kulturaházban. Mégis a kezdetnél alig százan voltak ott, az első szünet után azonban megtelt a nagyterem. Boldogan láttuk, az elragadtatott arcokat és észrevettük, hogy a nézők el-elmennek, majd többed-magukkal jönnek vissza. "Ilyet még sohasem láttunk Kazán!" - mondták.

A tájszínházak új színésztípust is kialakítanak, olyan színészt, aki szoros kapcsolatban él a dolgozó néppel, aki elmegy a munkahelyre, lemegy a tárnába és kicseréli tapasztalatait a dolgozókkal, ugyanakkor a dolgozókat meghívják a próbákra is. Így megismerik a színészek munkáját és szívesen keresik fel az előadásokat is. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás
Kétnyelvű

1948 szeptember 21.

10 óra 25 perc

belga frank értékű Rembrandt-képet keres a nemzetközi rendőrség

Fő JF/Mn/Mn/Hné Bn Több ország rendőrsége közölte levelet boosátott ki egy belga frank értékű Rembrandt-kép feltalálására. A képet tulajdonosa, Loire Mária nizzai lakos 1938-ban adta át Debasse János brüsszeli lakosnak megőrzés céljából. A Debasse-család a háború alatt elpusztult és a képnek nyomaveszett. Széleskörű nyomozást indítottak a kép feltalálására és a rendőrség megállapította, hogy valószínűleg bűnös kezek játszottak közre a kép eltűnésében.

L 2.000.000 A festmény 50x60 cm. nagyságú, fára, vagy vászonra festette Rembrandt. Öregembert ábrázol, hasonló az "Öreg rabbinus" című Rembrandt-műhöz. A festményen ábrázolt alak nyakában hosszú collier látható, ékköves madallonnal. A kép nem egészen ép. Az alak balválla felett elmosódva látható Rembrandt kézjegye.

A budapesti főkapitányság büntügyi osztálya kéri a közönséget, hogy aki esetleg tud valamit a képről, jelentkezzen a Vigyázó Ferenc-utca 5. szám alatt. /MTI/

Örizzetbe vették a Baranyai Gyapjufonó Szövetkezet két család tisztviselőjét

Fő & JF/Mn/Mn/Hné Bn A gazdasági rendőrség örizzetbe vette Iozkovits Abrahám ügyvédöt és Sümei Mihály ügyvezető igazgatót, a Baranyai Termelő-Gyapjufonó- és Értékesítő Szövetkezet alkalmazottait. A két tisztviselő a szövetkezetet álszövetkezetté alakította át. Iozkovits Sümei-támogatásával a szövetkezet nevében, de saját számlájára dolgozott. Mintegy 200.000 forintot vett fel különféle budapesti cégektől fedezetlen váltóra áruelőként, az árut azonban nem szállította le. Mindkettőt az ügyészségre kísérték. /MTI/

Fasiszták vezették a MAORT-ot

ME & SH/Jnó/Hné Bn közli:

A Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága

A MAORT több szerződés alapján működik, amelyet 1933-1938 években kötöttek az akkori idők magyar kormányai az European Gas & Electric Company amerikai céggel. Utóbbi később magyarországi érdekeltségét átruházta a világ legnagyobb olajvállalatára, a Standard Oil Companyra. Az alapszerződést a magyar kormány megbízásából dr. Inrödy Béla pénzügyminiszter kötötte 1933 június 8.-án. A képviselőházban Keresztös-Fischer Ferenc jelentette be a szerződés megkötését és lelkesen bizonygatta, hogy alapjában véve reménytelen területen, lelkes és feltétlenül megbízható amerikai tőkésnek olyan kutatásokra vállalkoztak, melyeknek esetleges eredményeit a magyar állam teljes értékben ellenőrizni képes és a hasznból messzeemenően fog profitálni. /Folyt.köv./ S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1948 szeptember 21

10 óra 40 perc

/Fasiszták vezették a MAORT-ot, folytatás./

ME & SH/Jnó/Hné Bn

Az amerikai tőkés, rendkívül kevés anyagi befektetéssel, a dunántúli olajkoncesszióból egy, az eredeti befektetőt szokszorosán meghaladó értéket képviselő, vállalatot fejlesztettek ki. A vállalat itteni vezetője Paul Ruedemann volt, aki Németországban, német szülőktől származott és szüleiivel együtt, gyermekkorában vándorolt ki Amerikába. Ruedemann egyáltalán nem titkolta rendkívül nagy rokonszenvét a nemzeti szocializmus iránt és, amikor 1941 decemberében, a Magyarországot és az USA között beállott hadiállapot folytán, kénytelen volt Magyarországot elhagyni, egyáltalán nem adott utasítást a német hadigépezet céljait szolgáló olajtermelés eszköztésére, hanem éppen ellenkezőleg, a fasiszta dr. Papp Simon egyetemi tanárt bizta meg a vállalat vezetésével, aki tartotta elég meggyűgátónak az amerikai tőkés céljai érdekében és ezért irrsbeli utasítást adott arra, hogy Papp Simon vitás esetekben a Deutsche Amerikanische Gesellschaft hamburgi cég vezetőjéhez, Klassen urhoz forduljon utasításokért. Így Klassennek, mint egy névelállalat vezetőjének, döntő szava volt az egész háború folyamán a magyar olajtermelés tekintetében. Papp Simon olegat is tett megbízásának, mert a Klassen által képviselt német náci vállalatnak rendkívül nagy mértékben szállította az olajat, olyan mennyiségben, hogy a németek schonnan Európából ilyen nagy mennyiségű olajat nem kaptak.

A fasiszta kormányok és a német náciok is meg voltak elégedve Papp Simonnal, ahinok magas magyar kitüntetésekot juttattak. 1943-ban pedig Hitler a német Sas-rend I. osztályu keresztjét adományozta.

Amikor már a német hadsereg csapatai Magyarországra vonult és passzív magatartásával türtte, hogy a vállalat többi vezetője a MAORT berendezésének és felszerelésének jelentékeny részét nyugatra szállítsák. Ezek a vezetők részben mind a mai napig nem is tértek vissza Nyugatról. Viszont Ruedemann gondoskodott megfelelő elhelyezéstükről és valamennyien a Standard Oil Company amerikai konszernjéhez tartozó különböző leányvállalatok magas jövedelemmel dotált főtisztviselői és mérnökei.

A felszabadulás után a német Sas-renddel kitüntetett Papp maradt továbbra is a vállalat vezetője. 1945 novemberében ismét visszakött Ruedemann vezérkarával és így természetesen, hogy a háború utáni és háború alatti politikai magatartásának megfelelően az új demokrátiás Magyarországra javára nem akartak az olajtermelés szintjét fenntartani, vagy emelni, hanem minden igyekezetük arra irányult, hogy eszköztésük. /MTI/ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1948 szeptember 21

10 óra 55 perc

Törvényjavaslat a végelbírásról szóló rendelkezések kiterjesztéséről, valamint a közjegyzők és végrehajtók elmozdításáról

T8 & Ma/Jnó/Hnó Gá Bn Az igazságügyminiszteriumban most készült el az a törvényjavaslat, amely a bírák áthelyezésének, valamint a bírák és államügyészségi tagok végelbírás alá vonásának átmeneti szabályozásáról szóló törvénytervezetnek a végelbírás alá vonásra vonatkozó rendelkezéseit kiterjeszti. E szerint végelbírás alá vonhatók a közigazgatási bíróság és a szabadsámi bíróság tagjai, valamint az igazságügyi tárcsa körébe tartozó azok a közszolgálati alkalmazottak, akik az illetmények szempontjából a bírósággal és államügyészekkel oszok egy tekintet alá.

Az igazságügyminiszter az igazságügyi tárcsa körébe tartozó bármely más közszolgálati alkalmazott végelbírás alá vonását hivatalból elrendelheti, bármely közjegyzőt és bírósági végrehajtót elmozdithat. Közjegyző elmozdítása kérdésében az illetékes közjegyzői kamarát is meg kell hallgatni.

A végelbírás alá vonás, illetve az elmozdítás hatálya az állami rendszerű VIII. fizetési osztály szerint járó illetmény-nél magasabb illetményt nem élvező alkalmazottal szemben a határozat közlé-sétől számított 6 hónap elteltével, egyébként pedig a közléstől számított 3 hónap elteltével áll be. Az igazságügyminiszter a jogával 1949 december 31. napjáig élhet. /MTI/

Kegyelomból életfogytig tartó kényszermunka

T8 & Ma/Jnó/Hnó Bn Nagyszámúon 1944 szeptemberében Mátyási Miklós szízes parancsára állati kegyelomból lemoszárítottak 109 ülözöttet. A népbíróság, majd később a Népbíróságok Országos Tanácsa Mátyásit és hat társát halálra ítélte, míg többen súlyos büntetést kaptak. A halálra ítélt-ek közül Mátyásit, Bodrogi Ferencot, Müller Antalt és Rózsa Jánost már ki-végezték. A másik három halálraítélte: Lakatos Géza, Csöknei Gábor és Horváth Ferenc büntetését most a köztársaság elnöke kegyelomból életfogy-tig tartó kényszermunkára változtatta. /MTI/

Hazautaztak a "Honvéd-hét" ünnepségeinek külföldi résztvevői

N1/Jnó/Hnó Bn A "Százéves a honvédség" ünnepségeire Budapest-re érkezett külföldi katonai, rendőr- és szabadságharcos küldöttségek a hétfői és keddi nap folyamán hazautaztak. Az egyes küldöttségeket a honvéd-ség, rendőrség és a Szabadságharcos Szövetség képviselői ünnepélyesen bu-osztatták. /MTI/

IL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1948 szeptember 21

11 óra 10 perc

Százhusz irógép tolvaját keresi a rendőrség

F6 & JF/Mn/Mn/Hnó Bn A rendőrség körözést adott ki Schwarz Ottó 48 éves gépészmérnök ellen, aki az utóbbi idők legvakmerőbb szőlhámos tolvaja. Az ország minden részében irógépeket lopott, a nyomozás addigi megállapításai szerint összesen 120 darabot. A gépészmérnök, mint irógép-üzemeltető kereste fel az állami vállalatokat, hivatalokat és nagyobb cégeket azzal, hogy a hibás irógépeket megjavítja, a gépeket magával vitte és nem adta vissza. Értékes számológépeket is elvitt hasonló módon. A kárérték körülbelül 120.000 forint.

Schwarz személyleírása a következő: 175 cm. magas, magashorloku, soványarcu, barnaszemű, fekete keretes szemüveget vi-sel. Hangja mély, fogsora hiányos, füle feltűnően eláll. Sötétbarna haja kopaszodó. A rendőrség felkéri azokat, akik valamely adatot tudnak szol-gáltatni Schwarzra vonatkozóan, jelentkezzenek a főkapitányságon /Telefon: 123-456, 11-74-es mellékállomás./ /MTI/

Örízetbevitel befolyással való üzérkedés miatt

F6 & JF/Mn/Mn/Hnó Bn A fogház- és toloncügyosztály a gazdasági rendőr-ség javaslatára internálta dr. Kenedi György 45 éves, Pozsonyi-ut 22 szám alatti ügyvédet. Megállapították, hogy Kenedi utlevelék kijárással és befo-lyással való üzérkedéssel rendszeresen foglalkozott. Rendőrhatalmási öríz-et alá helyezték. /MTI/

Negyvenedik ujjáépített hid Nógrád-Hont-megyében

Tud & Mf/Hav/Hnó Bn S a l g ó t a r j á n , szeptember 21. Most készült el Nógrád-Hont-vármegyében a negyvenedik közúti hid, amit a háboru idején felrobbantottak pótlásá-ra építettek. A megyében az államépítészeti hivatal vezetésével 17 végle-ges jellegű és 23 főlig állandó jellegű hidat helyeztek addig forgalomba. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1948 szeptember 21 12 óra 05 perc

Három örizetbörtöl a dőbrőközi vasuti baleset ügyében

F6 & JF/Mn/Mn/Hné Bn A dőbrőközi vasuti balesetnél megsbesült négy vasutas sérülései nem életveszélyesek. A sérülteket a kaposvári kórházba szállították. A vizsgálat megállapította, hogy a szerenyes-lonsógróti Vörös János MÁV főtisztot, a dombóvári vasutállomás szolgálatvezetőjét, Déli János segédtisztot, a dőbrőközi állomás szolgálatvezetőjét és Juhász József dőbrőközi váltókezelőt terheli a felelősség. Mindhármát előzetes letartóztatásba helyezték. A vizsgálat tovább folyik. /MTI/

Utekat neveznek el a 48-as szabadsághősökről

Bp Vr/Jné/Hné Se A fővárosi községi iskolák 48-as bizottsága előterjesztésében javasolta a polgármesternek, hogy a fővárosi utcaelnevezések most folyó felülvizsgálata során a centenáriumi év alkalmából részesítsék fokozott figyelemben az 1848/49. évi szabadságharc hőseinek emlékéit. /MTI/

Ujabb 60 darab varrógépet kapnak a községi iskolák

Bp & Vr/Jné/Hné Se A főváros a nőipariskolák és az ipari leány-középiskolák, továbbá a szőpműves liceum és az általános leányiskolák felső tagozata részére legutóbb 100 darab varrógépet osztott ki. A főváros hároméves törvények második esztendőjében újabb 60 varrógépet kapnak az iskolák. /MTI/

A földművelésügyi minisztérium panamistái a népbizottság előtt

T8 & Zs/Jné/Hné Bn A földművelésügyi minisztérium panamistáinak folytatódó tárgyalásán kedden reggel Serényi Gusztáv FM tisztviselő kihallgatásra került a sor. A vádlott vallomásában elmondta, hogy a felszabadulás után először, mint Nagy Ferenc sajtófőnöke dolgozott. Nagy Ferenc bukása után eltávolították, majd Bárányos Károly helyezte el őt a földművelésügyi minisztériumba, ahol ő készítette a sajtótájékoztatókat. Beismerte, hogy ezeknek a tájékoztatóknak mintegy 80 százaléka az angol-szász rádió és az ellenséges sajtóorgánunok Magyarországgal szembeni gyűlöletkeltésre alkalmas híreit foglalta össze és kivonatolta. Olti tanácselnök kérdésére a vádlott elmondta, hogy mivel csak magyarul beszélt, nem volt módja hallgatni és olvasni a külföldi gazdasági és szaklapokat, hanem jelentéseiben, összefoglalóiban kizárólag a Magyarországnak szóló propagandaelőadásokkal foglalkozott.

A sajtótájékoztatókat zárt borítékban "A miniszter saját kezébe" felirattal juttatta el Soltyhoz. Ezért a munkáért Serényi Gusztáv havi 2.000 forintos juttatást kapott. /Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1948 szeptember 21 12 óra 30 perc

A földművelésügyi minisztérium panamistái a népbizottság előtt, 1. folytatás

T8 & Zs/Jné/Hné Bn Szoros kapcsolatot tartott fenn Nagy Ferencel. Beismerte azt is, hogy sajtótájékoztatói alkalmasok voltak arra, hogy a demokratikus államrend elleni gyűlöletre izgassanak.

Ezután dr. Mészár Oszkár miniszteri tanácsos, az egyetemi ügyosztály vezetőjének vallomására került sor. A vádlott elmondta, hogy a volt Bolyai Akadémia helyén működő Agrártudományi Egyetem rektori szobáját több, mint száz ezer forintos tőkével, hyperluxusos butorokkal rendezték be. Akkor, amikor egyes tantornékban még padok sem voltak és a laboratóriumok felszerelésének hiányossága miatt az oktatás sok fennakadással folyt. Állítása szerint a rektori szoba luxusberendezését az akkori államtitkár rendelte el. Vallomásának kiegészítő részében azonban beismerte, hogy például két darab perzsaszőnyeget vett barátjától a rektori szoba részére, 8.000 forintos árban. Ezt a vásárlást teljesen önhatármulag, szakértő meghallgatása nélkül hajtott végre.

A rektori szoba berendezésére 30.000 forintot a Somogyi Imre parasztkollegium rendezésére előirányzott költségekéből vett el, ugyanakkor, amikor a kollegium még nem volt rendezve. /Folyt.köv./

Hogyan ünnepelte Bócsa demokratikus magyarsága a Honvödnapot

VIM & Mn/Mn/Hné Bn Bócsából jelentik, hogy szeptember 18.-án a Bócsi Magyar Demokratikus Szövetség a honvödnap százéves jubileuma alkalmából másorral egybekötött ünnepséget rendezett.

Miskolczi Gyula egyetemi tanár előadása után Dör Vera előadóművész és Petőfi és József Attila költeményekből adott elő. Az előadáson a bócsi demokratikus magyarok nagyszámú jelenlétének meg. /MTI/

Ülöst tart a főváros közoktatási szakbizottsága

Bp Vr & Jné/Hné Bn A főváros közoktatási szakbizottsága szeptember 27.-én, hétfőn délután 3 órakor a Központi Városházán ülöst tart. Az ülés keretében Fonó Ernő "A szülői munkaközösség szerepe a demokratikus nevelésben" címmel tart előadást, majd dr. Szoboszlay Ferenc tanácsnok beszámol a közoktatási ügyosztály munkáiról és az új tervekről. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 szeptember 21

13 óra-- perc

Szeptember 29.-én rendes közgyűlést tart a főváros törvényhatósága

Bp & Vr/Jné/Hné Bn Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága szeptember 29.-én, szerdán délután 3 órakor az Újvárosházán rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen titkos szavazással megválasztják a törvényhatósági bizottság új elnökét, alelnökét és jegyzőit. A közgyűlés napirendjén 18 polgármesteri előterjesztés szerepel.

Bognár József polgármester a közgyűlésen előterjesztést tesz a főváros augusztus 1-től december 31-ig terjedő időre megállapított kiegészítő költségvetésének módosítására. A költségvetés összeállításánál ugyanis a főváros alkalmazottak fizetéseimelése és más körülmények szükségessé tették a főváros öthónapra szóló költségvetésének módosítását. A polgármester javasolja, hogy a rendes és a rendkívüli kiadások előirányzatát 221.9 millió forintban, a hároméves terv augusztus 1-től december 31.-ig szóló részlogóknak beruházási előirányzatát 42.4 millió forintban, a községi háztartás összevételének előirányzatát 259.8 millió forintban állapítsa meg a közgyűlés s egyben határozza fel a polgármestert a 4.5 millió forint hiány fedezete céljából a rendes dologi kiadások 5 százalékos zárolására. Az ezzel kapcsolatos polgármesteri előterjesztés rámutat arra, hogy a Városi Színház felhasználására vonatkozó tárgyalások még nem fejeződtek be, s így a színház költségvetését csak később állíthatják össze. A Beszkárt 1947/48 évi törvénykiadásait a közgyűlés 46.2 millió forintban állapította meg és az Országos Torvhitatal ezt az összeget 60.1 millióra emelte fel és fedezetül az üzemeltetési többletét jelöltte meg. /MTI/

Letették az esküt a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem új professzorai

VKM & Mn/Hm/Hné Bn A Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem új professzorai: Nagy Imre, dr. Andics Erzsébet, dr. Huszár Géza, dr. Nyárádi József, dr. Baskay Ernő, dr. Fülel-Szántó Endre, dr. Theisz Ede, dr. Kuntner Róbert 21.-én, kedden délelőtt tették le az esküt, illetve a fogadalmat dr. Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter kezébe. A fűsznyák-klinikán fekvő dr. Rudas László betegsége miatt tett fogadalmat. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 szeptember 21

13 óra 15

perc

Időjárásjelentés

& Vá/Vá Bn A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 21.-én, kedden délben:

A változékony, szeles, csapadékos és hűvös idő egyre nagyobb területen jut uralomra Európában. A sarkvidéki eredetű légtömegek Skandinávián át mélyen betörték szárazföldünkre. Ma reggel Berlinből és Párisból 8, Prágából 7, Londonból 5 fokot jelentettek.

Hazánkba, hétfőn átmenetileg melegebb légtömegek érkeztek és a hőmérséklet országsszerte 23-25, a fővárosban 26, Pécsen 28 fokig emelkedett. Ma hajnalban azonban északnyugatról hideg levegő tört be és a hőmérséklet rohamosan esökkent. Magyaróvár, Sopron, Szombathely és Győr vidékén csak 9 fok volt a reggeli órákban. A hideg levegő betörése az ország északi felében esővel járt, de a csapadék mennyisége nyolc óráig csak 2-3 mm-t tett ki.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 3.1 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 3.6 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten kedden délben a hőmérséklet 12 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, alig változik.

Várható időjárás szerda estig: Időnkint megélénkülő északnyugati-északi szél. További felhőátvonulások. Többfelől záporosó. A hőmérséklet egyelőre nem változik lényegesen. /MTI/

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyanokat indít a Vasas Szakszervezet

KM/Jné/Hné Bn A mezőgazdaság fokozódó iparosodása az új traktorállományok következtében egyre több különlegesen képzett szakmunkásra van szükség. Ennek biztosítására a Vasas Szakszervezet a vaspár összes nagyüzemében hathónapos traktorkezelői és mezőgazdasági gépkezelői tanfolyanokat indít. A tanfolyanokon lakatosoknak és autószerelőknak adják meg a különleges műszaki kiképzést. Sokszor eredményesen vizsgázott szakmunkás kerül a tanfolyanokról vidékre, a hároméves terv, majd az új ötéves terv folyamán. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 szeptember 21 13 óra 40 perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá Bn Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Intézete jelenti:

A Duna alacsony vizállással végig apad. A Duna vizének hőmérséklete Budapestnél 16.9 Celsius fok. A mai dunai vizállások: Scharding 263 cm 17 %, Asobach 179 cm 20 %, Linz 190 cm 20 %, Strudon 257 cm 19 %, Krems 235 cm 20 %, Bécs 218 cm 19 %, Pozsony 263 cm 21 %, Oroszvár 241 cm 26 %, Dunaremete 310 cm 26 %, Gönyű 198 cm 27 %, Komárom 2173 cm 19 %, Esztergom 198 cm 23 %, Budapest 252 cm 26 %, Danapentele 208 cm 25 %, Dunaföldvár 160 cm 21 %, Paks 216 cm 23 %, Baja 288 cm 25 %, Mohács 314 cm 27 %, Gombos 196 cm 25 %, Ujvidék 185 cm 27 %, Zimony 104 cm 17 %.

A Rába Szentgotthárdnál minus 64 cm 6 %, Győrnél 183 cm 21 %. - A Dráva Zákányánál 58 cm 24 %, Barcsnál 123 cm 28 %, Drávaszabolcsnál 190 cm 43 %.

A Tisza igen alacsony vizállással Csongrádnál árad, máshol apad. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 15, Tokajnál 18, Szolnoknál 19, Szegednél 19.5 Celsius fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabecs minus 68 cm 9 %, Vasárosnamény minus 135 cm 7 %, Tokaj minus 96 cm 9 %, Tiszafüred minus 114 cm 9 %, Szolnok minus 148 cm 9 %, Csongrád minus 204 cm 11 %, Szeged minus 95 cm 13 %, Títol 115 cm 23 %.

A Szamos Cenogornál minus 80 cm 2 %. - A Bodrog Barospataknál 56 cm 9 %. - A Sajó Bánrévénél 26 cm 9 %. - A Hernád Hidasnámotinál minus 4 cm 7 %. - A Borostyó Borostyóújfalunál minus 143 cm 0 %. - A Körösök Köröszakállánál minus 32 cm 11 %. Békénál 32 cm 17 %, Gyománál 260 cm 38 %. - A Maros Makónál minus 31 cm 5 %.

A Balaton Siófoknál 85 cm 73 %. /MTI/

Sertés- és baromfiellenőrzés az országban

Fő & JF/Mn/KF/Hné gs A gazdasági rendőrség élelmiszerellenőrség központja az egész ország területén hatalmasarányú sertés- és baromfiellenőrzést tart. /MTI/

Sikkasztás

Fő & JF/Mn/KF/Hné gs A rendőrség letartóztatta Mogyorósi János nagyllói lakost, aki sertésvásárlás céljából a KULBART-tól felvett 10.000 forintot elsikkasztotta. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 szeptember 21 13 óra 45 perc

Letartóztatott gabonafeketézők

Fő & JF/Mn/KF/Hné gs A rendőrség letartóztatta Kalocsai Istvánt és Mocsonaki József mezőszilasi MOSZK gyűjtőkereskedőket, akik az 1947/48 év folyamán száz mássa gabonát vontak el a közellátási készletekből és azt busás hasonnal, fekete piacon árusították.

Ugyanazok letartóztatták Bánszki János esztergomi palotai malomtulajdonost, aki az őrlésre átvett gabona mérlegelésénél hamisan mérte a beadott készleteket és ilyen módon nagymennyiségű lisztre tett szert. Liszt helyett gyakran korpát adott ki a gazdáknak és a búzát az előírt 70 százaléknál magasabb arányban őrlötte. Megállapította a nyomozás, hogy az 1947.-48. évben 16 vagon búzát feketézett el.

Valamennyiüket a valutaügyösszégre kísérték.

/MTI/

Megalakult a Tejipari- és Értékesítési Nemzeti Vállalat

KH & SH/Mn/Hné gs A kormány intézkedésére a nagyobb tejipari vállalatokból új nemzeti tejipari vállalat alakult. Ebből az alkalomból Szücs József vezérigazgató háromnapos értekezletre hívta össze a vállalat vidéki telepeinek vezetőit. Az ország területén jelenleg 42 telep végzi a tejjösszegyűjtést és tejfeldolgozást. A 42 telep vezetője a felszabadulás óta most először ült össze abból a célból, hogy az időszori problémákat, a racionalizálás terveit megtárgyalják. Az értekezlet magáévá tette a Magyar Dolgozók Pártja programját és megállapította, hogy az önköltségesültségek csökkentését a tejiparban végre kell hajtani. Megállapította továbbá az értekezlet, hogy az utóbbi félév s általában az államosítás óta eltelt idő alatt, a munkafegyelem a tejiparban helyreállt és többek között ennek is köszönhető, hogy a fővárosi tej- és tejtermékigénye száz százalékgig kioldozást nyert.

Szücs vezérigazgató zárószavaiiban megállapította, hogy az új nemzeti vállalatnak célja egyrészt az, hogy a főváros lakosságát olcsó tejhez és tejtermékhez juttassa, másrészt pedig célul tűzte ki, hogy a vidéki dolgozók is ugyanolyan kitűnő tejjelátásban részesüljenek, mint a fővárosiak. /MTI/

Hetvenhat svájci szimentáli tenyőszbikát hoztunk be

FM & N1/Jnó/Hné Gá Az őszi svájci tenyőszállatimport során ezidig hetvenhat darab svájci tolvív szimentáli tenyőszbikát hoztunk be. A behozott hetvenhat tenyőszbikából 30 az állami gazdaságok tenyőszeteibe, 33 pedig a törvényhatósági állattenyésztési alapok tulajdonába kerül. Tizenhárom állat kiosztásáról még nem történt döntés. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1948 szeptember 21

15 óra 40 perc

A NOT is életfogytiglani fegyházra ítélte Gyulai Molnár Ferencet

Tó & Sy/Jné/Hné Gá A NOT Pálóczy-tanáosa ma foglalkozott másodfokon Gyulai Molnár Ferenc és a szükségben lévő Gyulai Molnár Antal egykori fehérterrorista tisztek háborús bűnügyével. A szolnoki népbíróság Gyulai Molnár Ferencet életfogytig tartó fegyházra ítélte. Bűnszék mondta ki Gyulai Molnár Antalt is, de miután távol van, nem szabott ki büntetést. A két Héjjas-pribék a szolnoki rendőrség fogházából 19 politikai letartóztatottat Abonyba hurcolt és halálra kínozták őket. Az is vád volt ellenük, hogy az 1919/19-es forradalomban résztvevő letartóztatottakat embertelen kínzásokkal próbálták beismerni vallomásra bírni. Gyulai Molnár Ferenc volt az, aki annakidején Vázsonyi Vilmos ellen merényletet követett el. A NOT az elsőbírói ítéletet helybenhagyta. /MTI/

Felhívás az osztrák-magyar exportőrökhöz és importőrökhöz

KorM Lt/Lt/Hné Gs A kereskedelem és szövetkezetiügyi minisztérium vállalati osztálya /Budapest, Szabadság-tér 17.I. emelet/ felhívja a magyar-osztrák áruszerforgalomban résztvevő exportőrök és importőrök - beleértve az állami vállalatokat is - figyelmét arra, hogy jelentősék be mind magyar, mind osztrák részről, akár kliringben, akár kompenzációs forgalomban 1948 július 31.-ig engedélyezett és teljesen még le nem bonyolított kiviteli, illetve behozatali ügyleteket. A bejelentésre vonatkozólag részletes felvilágosítást a kereskedelem- és szövetkezetiügyi minisztérium vállalat osztálya ad. /MTI/

A népjóléti minisztérium hivatalos jelentése a vasvármegyei járványról

ME & Lt/Lt/Hné Bn Vas-vármegye területén, főleg a körmenői, oellőbölki és szengotthárdi járásokban az ugynevezett savós agyhártyagyulladásos megbetegedés lépett fel járványszerűen. A megbetegedés nem azonos az ugynevezett járványos garincagyhártyagyulladással. A jelenlegi megbetegedések jóindulatúak és utókövetkezményekkel nem járnak. A betegség tünetei: láz, tarkó és fejfájás, tagfájdalmak, gyomor- és bélpanaszok.

A további fertőzések megelőzésére a helyi hatóságok, mind a népjóléti miniszter, minden szükséges óvintézkedést megtettek. Körmenőn szükségkórházat állítottak fel azokban a járásokban, ahol nagyszámú megbetegedés fordult elő, elrendelték az egészségügyi zárlatot. Az iskolákat, mozikat bezárták és tilos minden nyilvános összejövetel.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1948 szeptember 21

16 óra 05 perc

/A népjóléti minisztérium hivatalos jelentése a vasvármegyei járványról, folytatás./

ME & Lt/Lt/Hné Bn

Elrendelték a piacok és az élelmiszerek fokozott ellenőrzését. Szeptember 20.-ig a körmenői kórház fertőző osztályán és a szükségkórházban 135 beteget kezeltek. A betegséggel kapcsolatos további kutató vizsgálatokat az Országos Közegészségügyi Intézet végzi. /MTI/

Róvai József tart előadást a MDP oktatási értekezletén

MDP & /Sk/Hné Bn A Magyar Dolgozók Pártja országos oktatási osztálya szeptember 25.-én és 26.-án tartja a Vas- és Fém munkások szűkházában az első országos oktatási értekezletét. Az értekezleten résztvesznek: a meghívott megyei, városi, kerületi és megyei párttitkárok és oktatási megbízottak.

Az elméleti munka és pártoktatás jelentőségéről Róvai József országgyűlési képviselő, a pártoktatás döntő feladatairól Biró Zoltán, az országos oktatási osztály vezetője tart előadást.

Az értekezlet fogja megvitatni a Magyar Dolgozók Pártja tagjainak további oktatási feladatait, elméleti színvonalának, illetve politikai képzettségük további emelésének módjait. /MTI/

A földművelésügyi minisztérium panaszait a népbíróság előtt /1. folyt./ Tó UL/Sk/b Bn

Dr. Péterhidj Jenő, az igazgatósági ügyosztály vezetője, mint az állami gazdaságok főigazgatójának helyettese szabotálta a minisztérium munkáját. Most minden felelősséget volt hivatali társára, az időközben meghalt dr. Zimbó Ernő főosztályfőnökre igyekszik áthárítani, de dr. Olti elnök egymásután tárja eléje korábbi vallomásait, melyekben Péterhidj elismerte a terhére rótt szabotázsselekmények elkövetését.

Hogy lehet az - kérdi az elnök, - hogy hivatalában féltéves restanciával memyezetiig halmozódtak az elintézetlen akták?

Péterhidj terjedelmes magyarázkodásba kezd, de védekezése egyáltalán nem meggyőző. Ezt ő maga is érzi, ezért hamarosan más dologba vág bele. Minden áron arról igyekszik meggyőzni a népbíróságot, hogy ő tulajdonképpen még főigazgatóhelyettes sem volt, csupán ideiglenesen folyt bele az ügyek intézésébe. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1948. szeptember 21. 16 óra 20 perc

A földművelésügyi minisztérium panaszait a népbíróság előtt
2. folyt./ T6 UL/Sk/b Bn

Péterhidy az állami birtokok pénzügyeit irányította. Kezéhez futottak össze a pénzügyi jellegű problémák s ő az állami pénzek és anyagok kezelésére előírt takarékoságot, az államszámvitelre vonatkozó törvényes rendelkezéseket nem tartotta be s elmulasztotta hivatali beosztottjai ellenőrzését is. Állami jellegű üzleti vállalkozásba "forgatásra" többször forint saját pénzt adott s az üzlet vezetőjével megállapodott a megfelelő részesedésben.

Dr. Ölti elnök fejére olvassa azt is, hogy az állami gazdaságok - elsősorban az ő és Zámbo hanyagsága folytán - hat hónapig felülvizsgálatlanul maradtak. Erre Péterhidy ismét csak szokásos védekezését tudja fújni:

- Nem az én feladatomban volt az ellenőrzés, én csak beosztott voltam.

A jegyzőkönyvek ismertetése során kiderül, hogy Péterhidy nemcsak tudott az egyes panaszokról, hanem anyagilag is érdekelt volt azokban. /folyt.köv./

Iskolainyitás

b Bn A budapesti hámpaghiottak testülete a napokban adta át rendeltetésének ünnepélyes keretek között a gyűjörűen helyreállított népművelési iskolát.

Az ünnepi beszédek elhangzása után Molnár Sándor budapesti előljáró ezer forint értékű irásért osztott ki az iskolásgyermekek között. /MTI/

Tiszvi kényszermunkára ítélték egy szadiata zászlóst

T6 Ma/Sk/b Bn A népbíróság Hollós-tanása tárgyalta Fejes Sándor volt zászlós háborús bűnügyét. Fejes a legmegvetlenebbül bánt az alája rendelt munkaszolgálatosokkal és állandóan hangostotta, hogy "csak addig élnek, míg szükség van rájuk, aztán kivégzik őket". Egy alkalommal három szökevény munkaszolgálatost állított a hadbíró elé, ahol azokat halálra ítélték és ki is végezték. Fejes nem jelent meg a tárgyaláson és így távollétében halgatták ki a tanulmányait, akik súlyosan terhelt vallomást tettek. A bíróság Fejes Sándort tiszvi kényszermunkára és vagyonelkobzásra ítélte. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1948. szeptember 21. 16 óra 55 perc

Vádiratot adott ki a pestvidéki államügyészség a Hungária vegyiművek üzemvezető főmérnöke ellen

T6 Km/Sk/b Bn A pestvidéki államügyészség vádiratot adott ki dr. Deutsch János, a Hungária vegyiművek r.t. üzemvezető főmérnöke és Sikó Miklós üzemvezető mérnök ellen többrendbeli, gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségéért, azért, mert tíz darab klórgázt tartalmazó acélpalacknak elszállítás előtt nem vizsgálták meg a zárócsapját és így okozói lettek annak, hogy az acélpalackokból Rákosapalotán a klór kifolyt és negyven ember klórgázmérgezést szenvedett. /MTI/

Előadás a tervgazdálkodás propagandájáról

b Bn A KAOSZ reklám-szakemberei szeptember 27-én d.n. 6 órákor évadnyitót tartanak a szakosztály VII. Erzsébet-krt. 23. szám alatti helyiségében.

Ligetű László az üzemvezetői képviselő, a KAOSZ főtitkárának beszéde után a hároméves terv propagandájáról Markos György, az Országos Tervhivatal Tájékoztató osztályának vezetője tart előadást. /MTI/

A magyar honvédség és az albán honvédelmi miniszterhelyettes táviratváltása

ME & Lt/Lt/b Gá A honvédelmi minisztériumnak a következő táviratot küldték Pirenből:

"A Magyar Köztársaság honvédelmi minisztériumának, Budapest.

A magyar hadsereg megszervezésének százéves nagy ünnepe alkalmából fogadják bajtársai jókívánságainkat. Az albán nemzeti hadsereg üdvözlését küldi és a legmagasabb fokig emelkedő megerősödéséhez sikert kíván a magyar hadseregnek, amely hűséges, őre a népi demokráciának s védőgátja azoknak a nagy győzelmeknek, amelyeket az önk népe - a haladó erők vezetésével a munkáspártokkal az élükön -, a Szovjetunió nagy segítségével elért. A Szovjetunió mindig irányítója lesz annak a harcoknak, amely népeinket és az összes demokratikus erőket a béke védelmére és a demokráciákat az imperializmus támadó célkitűzései ellen vezeti.

Kriste Thmallo
vezetőbíró

az albán nemzetvédelmi miniszter helyettese

/folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1948. szeptember 21. 17 óra 20 perc

A magyar honvédség és az albán honvédelmi miniszterhelyettes táviratváltása /folyt./ ME & Lt/Lt/b Gá

Pálffy György altábornagy a következő választáviratot küldte Kristo Thmelko vezérőrnagynak:

"Az Albán Küstársaság nemzetvédelmi minisztere helyettesének, Kristo Thmelko vezérőrnagynak, Tirana.

A magyar demokratikus néphadsereg megszületésének százéves évfordulójára küldött szerenese kívánatait a magyar hadsereg nevében hálással köszönöm. Legyenek meggyőződve róla, hogy a magyar demokratikus hadsereg a szocialista Szovjetunió dicsőséges hadseregének vezetésével és a baráti népi demokráciák fegyveres erőjével egymást támogatva tántoríthatatlan őre Magyarországot szabadságának, függetlenségének, a világ békéjének és az emberi haladásnak. A baráti albán nemzeti hadseregnek kérem, tolmácsolja köszönetemet és bajtársi üdvözlömetet.

Pálffy György
altábornagy
a magyar honvédség felügyelője."

Elkészült a vádindítvány Ordass Lajos evangélikus püspök és társai ügyében

T8 Ku/Sk/b Gá Az államügyességi uszoraosztálya terjedelmes vádindítványt adott ki Ordass Lajos 47 éves evangélikus püspök, Radvics Alkbert 68 éves evangélikus egyházi felügyelő és Varga Sándor lelkész, az evangélikus egyház főtitkára ellen. Valamennyiüket külföldi követelés bejelentésének elmulasztásával, Radvicskyt és Vargát az aranyrendeletbe ütköző eseteleményről és Vargát még külön sikasztással vádolja az ügyesség. A vádindítvány szerint Ordass püspök Svédországban, majd Amerikában gyűjtött az evangélikus egyház részére, Amerikában még is szavastak hat évre keresztül juttatandó több száz ezer dolláros segélyt. Ennek az összegnek első évre esedékes részét, ami Amerikában már készpénzben rendelkezésre állt és aminek kisebb összegeket már meg is küldöttek, Ordass és Radvicsky nem jelentette be a Nemzeti Banknál. Az államügyesség megállapítása szerint egy 216.000 dolláros, egy 75.000 dolláros és 88.000 dolláros tétel bejelentése hiányzik. A magyar valutarendelet eket kisebb dollárossal-összegekkel is kiírtotta a püspök, amiben Radvicskynek az volt a szerepe, hogy bár mindezt tudott, nem akadályozta meg a esetelemények elküvetését. Az aranyrendeletbe ütköző eseteleményt azzal követték el, hogy Radvicsky az egyház pénztárából 1800 forint kölcsönt vett át Vargától és a tisztelem ellenére fedezetül nyolc darab körmőci aranyt adott át, amit Varga az irodai páncélszekrényében helyezett el. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1948. szeptember 21. 17 óra 45 perc

Elkészült a vádindítvány Ordass Lajos evangélikus püspök és társai ügyében /folyt./ T8 Ku/Sk/b Gá

Varga Sándor ellen pedig azért indult sikasztás miatt eljárás, mert az egyházhoz befolyt több mint 5 millió forint segélyből 177.000 forintra nem tudott elszámolni. Megállapítást nyert, hogy Balatonföldv. ron 30.000 forintért villát vett, ezt 12.000 forintért helyreállította. Az eredetileg hiányzó 177.000 és 162.000 forint közötti különbséggel nem tudott elszámolni. Az államügyesség indítványozza, hogy az uszoraosztály az egyéb kiszabandó büntetésen felül Ordass 50.000, Radvicskyt 100.000 és Vargát 150.000 forint vagyoni elégtétél megfizetésére is kötelezze a munkásbiróság, amely a közeli napokban kezdi tárgyalni az ügyet. /MTI/

Itéletek áramlopás miatt.

T8 Ku/Sk/b Gá A büntető törvényszék Majzik-tanácsa Liszki Józsefet és özv. Duka Jánosnét fejenként 14 napi, Tóvári Tibornét, Margotán Ferencnét, Keller Jánost és Agárdi Gábort fejenként egy-hónapi fogságra ítélte áramlopás miatt. Pavlosák István szerelőt, aki feltörte az árammérőórát és hónapokon keresztül több ezer forintos kárt okozott az Elektromos Műveknek azzal, hogy az óra mérőjének működését megakadályozta, hathónapi börtönbüntetésre ítélte. /MTI/

Husz vasutas hallgatója van az állami műszaki főiskolának

Kül.Ms/Sk/b Gá A Gerő Ernő közlekedésiügyi miniszter által szombaton megnyitott állami műszaki főiskola igazgatóságával megállapodott a MÁV szakoktatói tanácsa, hogy a főiskolán működő vas- és fémtechnológiai, üzemi energiagazdálkodási, valamint a rádió- és telefontagozatók tanrendjét kizárólag MÁV-hallgatók részére úgy módosítják, hogy a tagozatokon a vasutüzem számára műhelyi, vonatási, valamint távközlő és biztosítóberendezési szakmérnökök legyenek kiképezhetők. Ez a módosítás meg is történt.

A MÁV szakoktatói tanácsa a főiskolára jelentkezőket képességvizsgálatnak vetette alá, majd a megfelelt jelentkezőket a nyolc középfiskola tananyagát magába foglaló tanfolyam elvégzésére kötelezte. A tanfolyam elvégzése után a felvételi vizsgán husz vasutas olyan jó eredményt mutatott fel, hogy a hároméves főiskola elvégzésére képesnek bizonyult. Tíz jelentkezőt újabb egyéves előkészítő tanfolyamra utasítottak. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1948. szeptember 21. 18 óra 30 percre

Husz vasutas hallgatója van az állami műszaki főiskolának /Folyt./ Kézl.M./Sk/b Gá

A husz, jó eredményt felmutató vasutas-dolgozó főiskolai kiképzésével kezdetét vette az az új irányú oktatási munka, amely mindenütt a gyakorlati élet követelményeit tartja szem előtt s ennek megfelelően a legfelsőbb oktatásban is érvényesítik a specializálódás elvét. /MTI/

Budapestben tartják a szinpadai szerzők legközelebbi világkongresszusát

§ FE/Sk/b Gá. A Szinpadai Írók és Zeneszerzők Párisban megtartott nemzetközi előkészítő konferenciája úgy határozott, hogy a legközelebbi kongresszust Budapesten tartják. Ezt a határozatot az októberben Buenos-Ayresben megtartandó világkongresszusnak kell még jóváhagynia. /MTI/

A Szakszervezet hírei

§ b Gá. Szeptember 20-án, hétfőn este az Élelmezési Munkások Szakszervezetének meghívására 35 osztrák élelmezési munkás érkezett vendégképp Budapestre tanulmányozni a magyar élelmezési ipar fejlődését.

Kedden, 21-én délután 5 órakor a szakszervezeti kongresszus propaganda bizottsága ülést tart a Szakszervezeti Tanácsban.

A Szakszervezeti Tanács szeptember 23-án, csütörtökön délelőtt 1/2 9 órai kezdettel a Közalkalmazottak Szakszervezetében /VIII. Eszterházy-u. 4./ megyei titkári értekezletet tart. Az értekezleten Apró Antal tart politikai beszámolót, Piros László Termelés és munka verseny címen, Horváth Mihály a kongresszus előkészítéséről tartanak előadásokat. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1948. szeptember 21. 18 óra 30 percre

Amerikai utasításra csökkentették az olajtermelést a MAORT fasiszta vezetői. Amíg a MAORT olajtermelése a német hadigépezetet szolgáltatta, sem Pap Simon, sem bármelyik más szakértő egyáltalán nem merete még csak fel sem vetni azt a kérdést, hogy az olajtermelés mértékellenes növelése műszaki szempontból és az olajcsofák jövőbeni kiaknázása szempontjából helytelen, mert az akkori körülmények között a legfőbb fonyótatásokkal követelték minél nagyobb olajmennyiség szállítást a németek részére. Ezzel szemben a folszabaddulás első perestől kezdve Pap Simon és társai az illetékes magyar hatóságok előtt állandóan arra hivatkoztak, hogy most már az olajtermelést lényegesen csökkenteni kell és ezt az állításukat különböző technikai és gazdasági érveléssel igyekeztek alátámasztani. A nyomonzás során azonban kiderült, hogy a háború előtt folytatott erőltetett termelés órára megfelelő technikai módszerekkel feltétlenül biztosítani lehetett volna az olajtermelés szintjének fenntartását. Az amerikaiak és Pap Simonék azonban az ehhez szükséges technikai berendezések beszerzését és a mérnököknek a megfelelő technikai eszközök alkalmazásához szükséges szakoktatást szándékosan elmulasztották.

A Standard Oil vezetői nem tartották elégségesnek, hogy Ruedemann Pap Simonon keresztül Budapestről irányítsa a szabotázst, hanem 1947 júniusában Pap Simont Amerikába rendelték, ahol több mint fél évig tartózkodott. Ott kapott további instrukciókat, hogy miképpen csökkentse a magyarországi olajtermelést. Hogy Pap Simon szabotázsra a magyar hatóságok előtt minél inkább rejtve maradjon, Amerikában megállapodtak Pap Simonnal abban, hogy Magyarországra való visszatérése után névlegesen nyugdíjazák, de valójában mint főtanácsadót, a háttérből, amerikai vezetők mellett továbbra is fogja irányítani a szabotázst. Hogy még jobban biztosítsák Pap Simont a maguk tervei számára, olyan nyugdíjpótlékot szavaztak meg részére, amely mindkét nyugdíját a legutóbb élvezett fizetésének összegére egészítette ki. Ez a fizetés havi 9300 forint volt és amikor Pap Simon 1948 januárjában hazatért, tíz hónapra előre teljesen szabálytalanul felvette a fizetését, összesen 93.000 forint összegben. Ugyanígy "nyugdíjazták" 1948 elején az amerikaiak másik bizalmi emberüket, Abel Bódogot is, aki szintén tíz hónapra előre felvette nagy összegű nyugdíját. Ez azonban nem zavarta abban, hogy Ruedemann 1948 júniusában ügyvezető igazgatóként elhelyezze a MAORT leányvállalatához, a MAORT-gázértékesítő részvénytársasághoz.

Ruedemann a Tervhivatalhoz és a Gazdasági Főtanácsba intézett beadványában ismételt hangzott, hogy ők mindent elkövetnek a magyar hároméves terv sikere érdekében, ugyanakkor a vizsgálat megállapította, hogy a terveljárásokat egyáltalán nem hajtották végre és ezen a téren is a legfőbb fonyótatásokat követelték el. -- Binder Béláról, a MAORT termelési osztályának vezetőjéről kiderült, hogy 1938-ban önként jelentkezett felvidéki szabotázssal, ahol olyan komoly tevékenységet fejtett ki, hogy kisc...

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1948. szeptember 21. 19 óra --peró

Mihályfi Ernő előadása a Szovjetunióról

§ FE/Sk/b Gá A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság rózsadombi csoportja szeptember 29-én, szerdán este az Áldás-utca 1. szám alatti iskola nagytermében műsoros estét rendez, amelynek keretében Mihályfi Ernő miniszter, a csoport díszelnöke tart előadást "Mit láttam a Szovjetunióban" címmel. /MTI/

Megjutalmazták a szovjet könyvkiállítás ötvezredik látogatóját

§ FE/Sk/b Gá A napokban megnyílt szovjet könyvkiállítást a Nemzeti Múzeum termeiben eddig több mint ötezren tekintették meg. Nagy csoportokban látogatják a kiállítást az üzemek dolgozói és az iskolai tanulók is. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság a szovjet könyvkiállítást látogató tanoncok, tanulók és kollegisták számára értékes könyvekkel jutalmazott pályázatot írt ki. A pályázat címe: "Mit láttam a szovjet könyvkiállításon?" A dolgozatokat a Társaság központi irodájában lehet bonyújtani. Kedden délután Szendrői Borone, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság ügyvezető igazgatója a kiállítás ötvezredik látogatójának ünnepélyes keretben között nyújtotta át a Társaság értékes könyvjutalmát. A Társaság megjutalmazza a tízezedik látogatót is. /MTI/

Uj keretben, uj célkitűzésekkel folytatja működését a NÉKOSZ

Kö/Sk/b Gá A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége kedden délután tartotta meg évi közgyűlését Apponyi-téri központi helyiségében. Ez a közgyűlés levonta mindazokat a következményeket, amelyeket a Magyar Dolgozók Pártjának a NÉKOSZ működése felett gyakorolt, nemrég nyilvánosságra hozott bírálata maga után vont. A Szövetség elnöke közgyűlési beszámolójában erős bírálatot gyakorolt a NÉKOSZ múltévi működése felett, a Szövetség vezetőséget választott és fontos újításokat tartalmazó új rendtartást fogadott el.

A közgyűlésen megjelent Szobeny Endre államtitkár, Tolnai Gábor miniszteri osztályfőnök, Andics Erzsébet egyetemi tanár, országgyűlési képviselő és több más egyetemi professzor, valamint a NÉKOSZ igazgatói és titkárai.

Mérei László elnöki megnyitójában hangsúlyozta, a népi kollégiumoknak az a rendeltetésük, hogy a hatalmas lendülettel fejlődő ország minden területe számára demokratikus gondolkodásu szakértelmiséget neveljenek. A kollegisták helye a demokratikus ifjúsági mozgalmakban van, ott kell dolgozniuk az ifjúsági egység fokozott megszilárdítása érdekében. /folyt.köv./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1948. szeptember 21. 19 óra 20 peró

Uj keretben, uj célkitűzésekkel folytatja működését a NÉKOSZ /folyt.

Kö/Sk/b Gá Ezután Gyenes Antal elnök tartotta meg beszámolóját. Tartal a tervezett alapszabálymódosításra, amely egyértelmű azzal, hogy a Szövetség a jövőben mint a magyar diákság egy részének nevelő intézménye folytatja működését.

Különös jelentőséget ad a közgyűlésnek a Magyar Dolgozók Pártjának állásfoglalása a népi kollégiumokkal kapcsolatban. Nagy jelentőségű ez az állásfoglalás nemcsak azért, mert olyan pártból van szó, amely a népi kollégiumokat mindenben támogatta és nagyra fejlesztette, hanem azért is, mert ez a párt az ország vezető pártja.

Ismertette ezután a népi kollégiumok mozgalmának megindulását és az elért nagy eredményeket. Rámutatott azonban arra, hogy a mozgalom belső szervezetében hibák is mutatkoztak, amelyek, sajnos, eleinte nem tűntek fel. Sorra vette a NÉKOSZ múltévi munkaprogramjának a pontjait. Ez a program már összeállításában is hibás volt, mert tulsufolt, iránytalan és súlypont nélküli volt. A kollégiumok mégis hatalmas erőfeszítéssel igyekeztek azt megvalósítani, hibáit kijavítani és a második félévben ez valamennyire sikerült is.

Súlyos hiba volt, hogy a kollégiumi oktatás nem igyekezett kiküszöbölni az egyes kollegistáknál mutatkozó kárpótlási, sokszor reakciós ideológiai oszkoვნյեket. Nem szorultak fel a kollegistákat a politikai tisztánlátás minden eszközzel. A "parasztrómantika" még mindig tenyészik a kollégiumokban. A pártbizottságok számára ifjakat meg kell erősíteni abban, hogy a munkásszervezetekben lássák a társadalom tényleges vezető rétegét.

A népi kultúra továbbfejlesztése terén a Szövetségnek kétségtelenül vannak érdemei, de ugyanakkor igen sok hibát is követtek el. Nem tűnt fel, hogy a kollegistáknak művészeti terén nincs meg a kellő műveltségük. Nem tisztázták azt a kérdést sem, hogy miként viszonylik a népi kultúra a pozitív ideológiához.

Az ugynevezett/hónismereti munkában szintén főleg ideológiai téren mutatkoztak hibák. A kollégiumok szociológiai munkája mindenképp időszertelen volt, ugyszólván lemásolták a háboru előtti "falukutató" munkát és sokszor megrekedtek ezen a nívón. Nem vonták le az országban bekövetkezett döntő változások következményeit és nem irányították figyelmüket a háboru utáni időszak problémáira, nem kapcsolódtak bele eléggé a való életbe. A jövőben a mi magyar fejlődés konkrét kérdéseit kell a munka középpontjába állítani. /folyt.köv./

Új keretben, új célkitűzésekkel folytatja működését a NÉKOSZ
/2. folyt./ K8/Sk/b Gá

Egyik fontos feladata lesz a Szövetségnek az is, hogy a népi kollégiumok szellemét vigye bele az újonnan államosított kollégiumokba is.

Hangsúlyozott hibaforrás volt maga a kollégiumi élet is. Ez az élet bensőséges és baráti, de ugyanakkor szektárius jellegű volt, túlságosan befelé éltek a kollégiumokban és ritkán fordultak kifelé. A nevelők sokszor két malomkö között morzsolódtak: az ifjúsági önkormányzat és a nevelői tekintély megőrzése között. A kollégiumi életet a jövőben úgy kell átalakítani, hogy megmaradjon ugyan az eddigi bensőséges, de ugyanakkor kifolódó fordítsák a kollégisták figyelmét.

Végül hangsúlyozta az elnök, hogy mind a hibák mellett maguk a kollégisták jól megállták a helyüket. A főhiba az volt, hogy a központ hibájából a fejlődés nem volt elég gyors s igen sok területen nem siettek segítségére a kollégiumok, hogy ideológiai, tanulmányi és ifjúságpolitikai téren jobb munkát végezzenek. A hibák kiküszöbölése és az új feladatok kitűzése után azonban meg lesz minden előfeltétele annak, hogy a kollégisták a jövőben jó munkát végezzenek.

Gyenes Antal ezután ismertette a kollégiumi munkaverseny eredményét. Tízennyolc kollégium kitűnő, 56 kollégium jó eredményeket ért el. Van azonban 32 olyan kollégium, amely nem teljesítette elég jól munkáját.

Az elkövetett hibákat - mondotta végül - módunkban van kiküszöbölni, mert segítséget kaptunk ebben a Magyar Dolgozók Pártjától bíráló, de atyaián, szeretve bíráló kritikai megjegyzésekben. Ennek az állásfoglalásnak jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni. Az a párt foglalt állást, amelynek legtöbb joga van arra, hogy a népi kollégiumi mozgalmat bírálja.

Kiemelte azt az óriási segítséget, amelyet a Magyar Kommunista Párt, majd a Magyar Dolgozók Pártja a népi kollégiumi mozgalmak nyújtott, sokszor, mint egyetlen támasza - majd így folytatja:

- Ez a párt most segít abban, hogy kiküszöböljük az elkövetett hibákat és szervezetünket valóban olyanra tegyük, amely igazán szolgálja a magyar nép érdekeit. Nem lehet eléggé laza a hálónk ezért a baráti, segítő szellemű, de komoly intő figyelmestetésért.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el azt a javaslatot, hogy üdvözölje a Magyar Dolgozók Pártját, Rákosi Mátyást és fejezze ki hálóját a segítő figyelmestetésért. A megjelentek lelkesen ünnepelelték Rákosi Mátyást, a magyar dolgozók nagy vezérét. /folyt. köv./

V.

Új keretben, új célkitűzésekkel folytatja működését a NÉKOSZ
/3. folytatás/ Ni/Oné/b Bn

A zárszámadás és a szűzvizsgáló bizottság jelentésének ismertetése után a közgyűlés egyhangúlag kimondta a NÉKOSZ szervezeti átalakulását. A határozat értelmében a NÉKOSZ mint társadalmi egyesület megszűnik és átalakul nevelő intézmények autonóm kollégiumi szövetségévé. A NÉKOSZ autonómiája, további fejlődése biztosítva van. Az új alapokon megszervezett NÉKOSZ feladata, hogy elsősorban az ipari munkás és dolgozó paraszti származású tanulóifjúság számára kollégiumokat tartson fenn, s azokat központilag irányítsa. A szövetség tagja lehet az a tehetséges és rászoruló, főként az ipari munkásságból és dolgozó parasztságból származó ifjú, vagy leány, aki egyetemen, középiskola és általános iskolában, főiskolai, vagy középiskolai jellegű tanfolyamon végzi tanulmányait és akit valamely népi kollégium felvételi vizsga útján tagjai sorába felvett.

Az újjászervezett NÉKOSZ elnökevé Szalai Bélát, titkárává Gyenes Antalt, választották meg egyhangú lelkesedéssel.

Szalai Béla, a NÉKOSZ új elnöke hangsúlyozta, az új vezetőség legfőbb feladatának tartja az eddigi értékek megőrzését és továbbfejlesztését mellett a meglévő hibák kijavítását.

Egyik legfontosabb feladatunknak tartjuk gondoskodni arról - mondotta -, hogy a munkásszülők gyermekei számára az eddiginél jóval tágabban nyíljanak kollégiumaink kapui. Fokozottabban elősegítjük kollégistáink világnézeti kérdésekben való tisztánlátását és népi demokraciánk időszerű kérdéseinek megismerését, az ideológiai harcot a reakciós faji ideológiák, a népi mánia és a paraszti elkülönülés elméleti ellen. Tudatosítjuk kollégistáinkban a munkásosztály és pártja, a Magyar Dolgozók Pártjának életpályájának szerepét a magyar demokracia fejlődésében, néptünk jobb életlehetőségeinek megteremtésében és a népi kollégiumi mozgalom kialakításában és megerősítésében.

Az eddiginél nagyobb követelményeket támasztunk szakmai tanulmányi tekintetben. Elmélyítjük a kritikát és önkritikát. Ezerszámra küldjük be kollégistáinkat a MEFESZ-be és a Diákszövetségbe, a főiskolások és középiskolások demokratikus egységmozgatóba, hogy ott példamutató munkájukkal elősegítsék főiskolások és középiskolások tiszorinak szakmai központosít és politikai fejlődését. Kiszélesítjük a NÉKOSZ-ban a belső demokraciát.

A Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának kritikája rávilágított szövetségünk hibáira és egyben megmutatta a hibák javításának útját. Mi megindulunk ezen az úton abban a biztos tudatban, hogy a hibákat rövid idő alatt kijavítjuk és a szocializmus felé haladó népi demokraciánk kollégistáinkból önfeláldozó és áldozatkész harcosokat nevelünk - fejezte be elnöki székfoglalóját Szalai Béla. A NÉKOSZ közgyűlése a köztársasági induló eléneklésével ért véget. AMT/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1948. szeptember 21. 20 óra 20 perc

A földművelésügyi minisztérium panamistái a népbíróság előtt / 3. folyt. / T8 Zs/Sk/b Bn

Az ebédszünet után Simányi Richárd FM számvevősegi igazgató kihallgatására került a sor. A vádlott vallomásaival teljesen felborította Péterhióy hazugságokra épített védekezését. Rámutatott arra, hogy a pénzügyi osztálynak Péterhióy vezetésével ellenőrzést kellett volna gyakorolnia az összes kiutalások felett. Péterhióy viszont nemcsak hogy nem gyakorolt ellenőrzést, sőt minden tekintetben hátráltatta a számvevőség munkáját. Részletesen elmondta, hogy Péterhióy, Zámbo, Negro és Schmidt állandóan azon munkálkodtak, hogy a számvevőség ne tudjon tisztá képet adni a be-
ruhásokról és az üzemek jövődelmezőségéről. A vádiratban említett 220 sertés hivatalos áron felüli eladásából származó 37.000 forintos feleke be vételt Péterhióyék kiikták, be akarta fizetni, ő azonban ezt iratok nélkül nem fogadhatta el, így csak később értesült róla, hogy ezt az összeget a nagykovácsi üzlethez ruházták be.

A vizsgálat megindulásakor Péterhióy és Schmidt felkötők öt háms iratok készítésére. Vádlott-társai azt állították, hogy

egy tízezer forintos előlegot töröljön ki a könyvből és helyette más, lényegtelen tételt írjon be. Ezenkívül még egy konkrét hámsításra biztatták. A rendőrségi vizsgálat megindulásakor egyébként Péterhióyok lázas munkát folytattak. Nyálábszámra hozták a számvevőségre az évek óta eredménytelenül követelt elszámolásokat. Ugyanis a pénzügyi osztály üzemeknek és szanatóriumoknak előlegeket utalt ki, amiknek az elszámolást Simányi köthavonként írásban követelte Péterhióytól.

A népügyész kérdésére a vádlott elmondta, hogy beosztottja, Bészédes, tízezer forintot vett fel a MÁSZ-tól az ő tudta nélkül. Negro felhatalmazására, személyesen kérte Negrotól az elszámolást, de miután ezt nem kapta meg, írásban fordult hozzá. Negro ezt a sürgetést egyszerűen az íróasztalába süllyesztette.

Péterhióy egyébként - vállalja Simányi - a térvitelt a számvevőség megkerülésével nem használta föl előszerűen.

Serényinek Péterhióyval történt eredménytelen szembe-
sitése után dr. Olti elnök a főtanácsalást szerdára napolta el. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

R 26. kiadás 1948. szeptember 21. 21 óra 40 perc

Időjárásjelentés

& Mk/Mk Ő
én, kedden este:

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 21-

Közpeurópába az Északi-tengeren és Skandinávián át egyre hidegebb légtömegek érkeznek. Ennek következtében az időjárás erősen szeles, megismétlődő záporok, helyenként zivatarok vannak. Hazánkat kedden szintén elárasztotta egy hűvös légvillám. A déli megyékben, ahová ez a levegő csak a délutáni órákban érkezett meg, a hőmérséklet meghaladta a 15 fokot. Északon ezzel szemben csak alig egy-két fokkal emelkedett 10 fok felé. Csaknem mindenütt volt kisebb-nagyobb eső. Az estig beérkezett jelentések szerint Pócsott 10, Szegeden és Baján 9, Keszthelyen, Zalaegerszegon és Nyíregyházán 6 milliméter esapadék hullott.

Budapestten kedden este 21 órakor a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, erősen emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: Időnként megélőnkülő északnyugati, északi szél, további felhőátvonulások, többfelé záporosó. A hőmérséklet egy-két fokkal tovább csökken. /MTI/

V ó g e

V.